

„Wprowadzenie dziecka w świat dobra, prawdy i piękna”

Platońska Triada wartości: dobro, prawda i piękno przetrwała już niemal dwa i pół tysiąca lat i stanowi uniwersalne wartości i potrzeby, do których dąży człowiek. Triada wartości jest celem przyświecającym ogólnie pojętej edukacji jak i -co najważniejsze- istotą człowieczeństwa.

W życiu codziennym jako ludzie doświadczamy wielu sytuacji, które mogą przyczyniać się do dyskusji o pojęciu dobra, prawdy i piękna.

W teorii wychowania do wybierania dobra niewątpliwie najbardziej istotne jest posiadanie „wyboru”, który związany jest z doświadczaniem przez wychowanka wolności. Wolność uważana jest za jeden z ważniejszych elementów relacji między wychowującym a wychowankiem i osadzona jest w postawie obopólnego szacunku.

Nieodozowna wydaje się w powyższych interakcjach budowa relacji opartych na wzajemności, wsparciu, które przyczyniają się do rozwoju autonomii dziecka. Istotne jest wspieranie, jednocześnie szanując wybory i decyzje wychowanka, ale zwracając również uwagę na normy społeczne i stawiając własne granice.

W relacjach społecznych między dzieckiem a dorosłym dialog, pogłębiona rozmowa o wartościach moralnych, emocjach i myślach, które nam towarzyszą podczas codziennych wyborów powinny stać się fundamentem towarzyszącym nam każdego dnia. Oprócz tego nie sposób wyobrazić sobie prawdziwej więzi bez okazywania bezwarunkowej akceptacji podopiecznych.

Wiele wartości ukazujemy poprzez osobisty przykład, zaangażowanie, działanie tym samym urzeczywistniamy wiedzę przekazaną w sposób teoretyczny. Za pierwszych i najważniejszych modeli

zachowań uważani są rodzice, opiekunowie oraz inne osoby znaczące. Są oni bowiem pewnym wykładnikiem tego, jak zachowywać się w danej sytuacji. Poprzez własne poczynania -my dorośli- przekazujemy nasze wzorce zachowań, które często sami wynieśliśmy z własnych rodzinnych domów. Wraz z rozwojem dziecka rośnie jego odpowiedzialność, jak również umiejętność dokonywania przez nie wyborów wyższej rangi. Finalnym celem wychowania ukierunkowanego na rozwój wartości moralnych jest samodzielne wybieranie przez dziecko dobra.

Z biegiem czasu kształtuje się u jednostki zdolność przyjmowania perspektywy innych osób, aż wreszcie, umiejętność dostrzegania norm społecznych i brania pod uwagę intencji przy ocenie zachowań moralnych.

Ważne stają się rozmowy o emocjach, a także trening empatii, czyli rozpoznawania i współodczuwania emocji.

W ten sposób uczymy wychowanka odpowiedzialności za relację oraz szacunku tak dla własnej osoby (naszych emocji i zachowań), jak i wobec drugiego człowieka (dostrzegając jego emocje i uznając potrzeby). Bardzo istotne jest podkreślenie iż nie ma złych lub dobrych emocji- są tylko takie, które odczuwamy jako komfortowe lub wywołujące dyskomfort. Samo zaś eksponowanie emocji nie powinno także być odbierane za oznakę słabości.

Dla dzieci do dyskusji o wartościach, bardzo pomocna może okazać się również literatura czy zachowania bohaterów z filmów czy bajek, które mogą stanowić doskonały pretekst do dialogów o wyborach etycznych. Niezwykle ważne jest, aby zaniechać moralistyki czy przekonywania, na rzecz słuchania i budowania porozumienia oraz poszerzanie perspektyw w szacunku do odmienności patrzenia na daną sytuację.

Piękno natomiast jest wartością niesamowicie indywidualną i trudno jest przyjąć konkretną rzecz, osobę czy dzieło sztuki za piękne czy doskonałe, gdyż w dużej mierze zależy to od osobistych preferencji. Jednak, aby poszerzyć zakres doświadczeń w tej dziedzinie można zaproponować dzieciom uczestnictwo w kulturze wyższej oraz zbieranie różnorodnych doświadczeń np. koncert, teatr, wystawa, muzeum, dyskusja o książce, śpiew, nauka gry na instrumencie, malowanie jak również przebywanie na łonie natury, obserowanie piękna naturalnej przyrody oraz znajdowania własnej drogi w celu odkrycia jednostkowego, indywidualnego piękna.

Współcześnie wiele mówi się na temat kryzysu współczesnej kultury, która została dotknięta subiektywizmem i relatywizmem. Dostrzega się duże zamieszanie w rozumieniu prawdy, dobra i piękna. Nam jako dorosłym dużo łatwiej będzie wprowadzić młodą jednostkę w świat, gdy sami na swoim przykładzie ukażemy, w jaki sposób żyć, by doświadczyć tej pięknej Triady Wartości w codziennym życiu.